

„Három nap egy esztendő”

A könyvtár költözni készül

Nem a mesében. Tóth Béla, a Somogyi-könyvtár igazgatója jellemezte így intézményének és munkatársainak a mostani élet-szakaszát. A szorongatott helyzetben is a játékos szel-találékonyágával mondja: „boszorkány-idő-számítások között élünk”.

Megbolydult méhkas

Hogy miért? Ki ne tudná, rohanvást közeledik az új könyvtárpalota elkészültének kitűzött ideje. A régi épület, mint megbolydult méhkas, Hogyne, hiszen hétköznapi ésszel alig lehet elgondolni, miként „megy át” rövidesen új helyére a száz év óta felhalmozott szellemi érték, ami persze nagyon is kézzel fogható formában, fizikai mérték-egységekkel kifejezhető valóságban tölti meg most az 1896-ban emelt kultúrpalota tereit, polcát — a könyvtár rendelkezésére álló részének minden zugát.

Magam borzadva gondolok vissza költözködésekre, mikoris sohasem a bútorok, hanem a könyvek áttelepítése adta a legfőbb problémákat. Leszedni, összerakni, mibe rakni? Újra fesszenn, új polcokra fölrakni, közben a papírdoboz kilyukad, a madzag elszakad, a könyv nehéz, rongyolódik és elveszik. A türelem is. És mi az a pár száz kötet — a Somogyi 600 ezeréhez képest?

Tessék csak egy pillanatra morfondírozni azon, amin a könyvtárosok mostanában feszülten gondolkodnak! A feladat s a cél — egyszerűsítve — a következő: a rengeteg kincset úgy kell „átteni” a Dóm téri új épületbe, hogy a lehető legrovidebb ideig kelljen megfosztani tőlük a könyvtárlátogatókat. Ki kell találni a legegyszerűbb és legolcsóbb módszert, amelylyel a könyvcsomagok „leérnek” az utcára — a lift nélküli régi épület emeletes, járőrűvel elválasztott, agyonzsúfolt raktári polcokról. „Elmennek” az új házba, ahol mindjárt a végleges helyükre kerülnek, mind, egytől-egyig, mert a legkisebb keveredés is hosszú évekre zűrzavart, könyvtárosi főfájásokat, haszontalan keresgéléseket, s olvasói dühöket eredményezhet. Vagyis: az új könyvtár zavartalan működésének alapfeltétele az aprólékosan, a legreálisabban megtervezett és pontosan végrehajtott költözködés.

Mennyi a vagyon?

Pillanatnyilag teljes erőbedobással folyik az állománvellőrzés. Kivülről aligha lehet reális elképzelés, milyen nagy munka ez. Érzékeltetéséhez legyen most elég annyi, hogy 1953 óta a Somogyi-könyvtárnak sohasem volt annyi szakembere, hogy egyáltalán hozzá lehetett volna kezdeni a vagyoni helyzet teljes körű tisztázásához. Akkor, 30 évvel ezelőtt sem sikerült a dolgok befejezni. Vagyis előadónak bizony kényelmetlen helyzetek, amikor a katalógus azt mondja, hogy létezik ez, vagy az a könyv, a polcon meg hiába keresik... Nos, a Somogyi munkatársai nem szeretnék, ha a katalógus az új palotában sem lenne elég „szavahihető”. Ezért olyan formáknak most a raktári csigalépcsők, s görnyednek a munkatársak napszám a szűk raktár-terek zsúfolt polcai előtt.

Kitalálták már azt is, milyen lifteket kell megszerkeszteni, amelyek elég kicsik ahhoz, hogy a szűkségben működhessenek, és elég ügyesek, hogy károsítás nélkül szállítsák a nagy értékeket. Úgy tervezik, hogy a katonák segítségét kérik a fuvarozáshoz. Melléjük persze lépten-nyomon könyvtárosok is kellene, akik tudják, hogy az új ház melyik emeletére, annak melyik „utcájának”, melyik polcának hányadik helyére kerüljön az előre megszámozott könyv...

Szakmai erőpróba

Azt mondja az igazgató, mindezt, s mellé persze a technikát, technológiát, az új berendezést, elrendezést megtervezni szén élmény, logikai játék, szakmai-szellemi erőpróba volt. Bár sok még a nyitott kérdés — teszi hozzá, s elméláz az emeletenkénti alaprajzok mutató, hatalmas papírok előtt, amelyekkel a szobáját tapetázta ki. Hiába, ez az örökös, holnapba tekintő optimizmus már aligha hagyja el Tóth Bélát. Talán ezért sem beszél már a korábbi „nagy harcokról”, pedig tudom, körülbelül tíz éve ment rá, hogy meggyőzzön mindenkit, akit kellett, a régivel hatszor nagyobb új épületben, s az új feladatokhoz nem elég a meglévő szakembereink! Most kapott végre 86 új státuszt, főhét a feje, kik kerüljenek a helyekre, bár a képzési rendszer Szegedet sújtó mostohaságait is sikerült némileg javítani (a Radnóti-ban könyvtárkezelőket oktatnak, a főiskolán a nyíregyházi szak kihelyezett tagozata indult). Nyilvánvalóan nemcsak új könyvtárosok kellenek, hiszen a műzeummal való társulással megszüntével egyszerűbb új funkciók is keletkeznek, a portástól a vagyoni, a riasztóberendezés-kezelőtől a liftszerelőig — ki tudja, hányféle szakember szükségeltetik. Aztán több mindennel kell majd gazdálkodni, pénzekkel, és emberekkel, gazdasági vezető meg személyzetis nélkül nem megy. Nincs mit tenni, meg kell változtatni a tíz éve kialakított működést és szervezeti modellt. Nemcsak a mennyiségi gyarapodások miatt persze, hanem a szakmai funkciók gyarapodása miatt is. Két éve tudományos könyvtárrá minősítették a Somogyit, a felhalmozott kincsek és az azokat „megszólaltatni” képes könyvtárosok érdemképpen, a vidéki könyvtárak közül elsőként és egyetlenként. A címnek, s a sokféle kutatói igénynek megfelelni immár szép kötelezettség. Tudományos osztály létesült és az új helyen több irányú szakosodás szükséges — a közművelődési jelleg feladása nélkül.

Mindezt (csak vázlatos a fölöröslésünk!) előre kell megtervezni, szervezni, a változtatások valamennyi összefüggését át gondolni. Ezért működik a 15 tagú Költözési Operatív Bizottság, ezért írtak ki „házon belül” pályázatot (hogy az új épület birtokbavételének „belakásának” módját optimalisan lehessen meghatározni). És ezért, hogy mostanában „három nap egy esztendő”. Hiszen szeptember elején a raktári vasár-csok között közlekedni kezdenek a speciális liftek — az első könyvcsomagokkal. Ezek a kötetek pedig november első felében már az új helyükön szolgálnak...
Sulyok Erzsébet

Mennyi-mennyi bosszúságtól, felesleges idegességtől kímélnék meg egymást, ha mindannyian becsülettel, lelkiismerettel végznék tennivalóinkat. Ha nem tessék-lássék módon kezelnék azokat az ügyeket, amelyeket kötelességünk — hivatali beosztásunknál fogva — orvosolni. Mi lenne, ha néha megpróbálnánk beleképzelni magunkat a másik — az ügyeket, ügyesbajos dolgait intézni vágó ember — helyzetébe? A Postaláda írása alkalmával állandó, visszafelé fordított gondolat: miért oldódna meg problémák egy csapásra, amint a sajtó foglalkozik velük? Ha megoldhatók az írott szó „nyomására” akadálytalanul, akkor bizonyos elintézhető köny-

Bútorvásárlás „beavatkozással”

F. J.-né szegedi levélírónk a következő tanulságos történetet tárja olvasóink elé. „Régóta szerettem volna venni egy kétszemélyes heverőt. Ez ügyben többször érdeklődtem személyesen és telefonon a szegedi bútorboltokban. Hosszú ideig hiába. Nevemet, címetem féljegyzték, s becsülettel értesítettek is, amikor végre megérkezett a várt bútor-darab. A telefonátvitel után — munkahelyemről elkéredzkedve — azonnal a Damjanich utcai bútorraktárba siettem. Az eladó közölte velem, hogy nincs he-

Hányszor ismételhető?

Szilárd László szegedi levélírónk olyan témában fordult hozzánk, amelyről úgy gondoljuk számtalan emberet érint. „Kérem, szíveskedjenek felvilágosítást adni arról, hogy az orvos által háromszor ismételhetőnek nyilvánított gyógyszerreceptre valójában hányszor lehet orvoságot kiváltani, vagyis a vény hátoldalán mennyi gyógyszer-tárgy belyegzőnek kell lennie? Tudomásom szerint az első kiváltás háromszor ismételhető, amiből következik, hogy négy belyegző esetén lesz csak érvénytelen a recept. Saját tapasztalataim igazolják,

Szolgáltatások hiányosságokkal

Varga Győző (Csongrádi sgt. 59.) írja: „Az elmúlt év november 16-ától 20-ig sem fűtés, sem melegvíz-szolgáltatás nem volt lakásunkban. Bejelentésünket követően néhány nappal kijött a szerelő, aki a házban levő nyomáscsőket meghibásodással magyarázta a fűtés és melegvíz-szolgáltatás kimaradását. A legnagyobb meglepetésemre „a végelszámolásnál” a számla összege ugyanannyi volt, mint akkor, amikor hibátlanul működtek a fűtőtestek. Levélben panaszt tettem az illetékeseknek, akikről azt a választ kaptam, hogy nem a hőközpontban volt a hiba, s különben is csak én jeleztem a házról ezt a problémát. Tény az, hogy a házban levő berendezéssel volt a baj, ezért ismételt viz-

Kutyasors

Bizonytalanul áll és néz az utcán, odébb kocog, megint megáll, és fáradtan körülnéz — sehol semmi, sehol senki. Bizony kutyasors. A Molnár utca. Tápei utca stb. környékén sok házat szanáltak. A tulajdonosok elköltöztek. Elmentek a gazdák, és ott maradtak a derék házőrzők. Néhány gyakran kísért a gazdáját a buszmegállóhoz, aztán a sejtett érkezéskor ott várta, körülugrálta örömben, futott előre hátra. Megjött a gazda. Otthon vigyázott, hogy idegen be ne menjen. Éjjel csak fél szemmel aludt, mert tudta, mi a kötelessége. És most? Itt hagyják. Se élme, se itala. Kóborol fáradtan, a szemetes edényeket kutatja. Inni azonban a fagyos időben nem tud. Le van fogva, kócos, lehajtott fejű baktat. messze elkerül az embereket. A ház félig lebontva, kerítés nincs, de a házőrző azért ott fekszik az elhagyott kutyaházban. Nincs mire vigyázni, de nem is

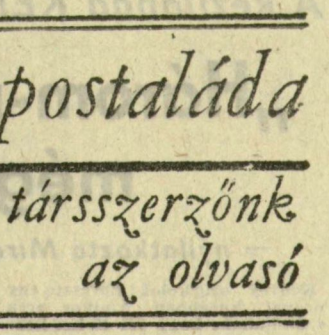

nyedén e nélkül is, sokakat megkímélendő az utánajárás, a sikertelenség idegőrlő tortúrájától. Miért kell a főnök, a nagyfőnök, a legfőbb hathatós intézkedése, közbenjárása a megoldáshoz?! E heti összeállításunk első panaszos levele is a fentieket erősíti meg.

verő. Mentem a pénztárhoz, aki éppen hogy csak ki nem dobott azért, mert meg mertem kérdezni, hogy miért bolondítottak ide. Azt felelte, pár percel ezelőtt adták el. Az eset még egyszer megismétlődött. Ekkor úgy döntöttem, elmegyek az üzletvezetőhöz, s panaszt teszek. Ő türelmesen végighallgatott, s telefonon szölte az érdekemben. Kizárólag az ő jóindulatán múlt, hogy sikerült megkapnom e régen keresett bútor-darabot. Ezúton is köszönöm segítségét.” Úgy gondoljuk, bevezetőnkben írtakat ez az eset kitűnően alátámasztja.

Válaszol az illetékes

Február 27-én közöltük azt a levelet, miszerint a buszvezető nem akarta felengedni azt az utast, aki félig összecukható gyerek-kocsival próbált felszállni a járműre. Balogh Imre, a Volán üzemigazgatója a következőket válaszolta: „A személy- és poggyászdíjszabás vonatkozó pontjai egyértelműen rendelkeznek arra vonatkozóan hogy helyi autóbúsjáraton összecukható gyermek sportkocsit díjtalanul lehet szállítani, ha az a többi utas kényelmét, testi épségét vagy ruházatát nem veszélyezteti. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó gyermek kocsija bejelentő szerint is elismert „félig” összecukható volt, autóbúsjáratonként fejelemi úton nem marasztaltuk el, viszont ismételt kioktattuk.”
Kie lesz az iskolatej ára? — március 13-i Postaládaunkban kérdezte K. Z. szőregi olvasónk. Az iskola igazgatója az alábbi levelet küldte szerkesztőségünkbe: „Kocsis Irén tanulóknak 10 napig beteg volt, aki a hónap első napjaiban megrendelte tizóraiát. Sem ő, sem szülei nem jeleztek betegségét, nem tudhattuk, hogy előreláthatóan meddig nem kívánja igénybe venni az elő-re befizetett iskolai szolgáltatást, ezért részére is mindennap elkészítették az uszonát. Az osztály egyik tanulója — aki a megrendelést leadja, naponta átveszi az uszonaadagokat — sem szölte társuk távollétéről. Az a gyakorlat alakult ki ilyen esetekben, hogy az osztálytársak elfogyasztják és utólag megtérítik az igénybe vett tizórai árát. Ebben az esetben is így történt. Az osztálytársak elvállalták, hogy az általuk elfogyasztott mennyiséget megtérítik. Ennek ellenére, vagy mindezen túl a nevezett tanuló edesapja írásban szólította fel munkatársamat, hogy fizesse vissza az esedékes napokra járó összeget. Az érélyes hangú követelésre kifizette a visszamaradt tizórai árát. Kértük a kislányt, küldje be edesapját, hogy ismét elmondjuk azt, amiről az iskolatej-akció beindulásakor a szülőket tájékoztattuk. Kérésünknek a kedves szülő nem tett eleget, pedig elejét lehetett volna venni annak a

gálatot kértem. A válasz-értésítésben jóváhagyták az előző döntést, s nem néztek utána még egyszer. Mindezek után annyit szeretnék kérdezni, lehet-e hibás szolgáltatásért — illetve a szolgáltatás hiányáért — pénzt kérni? S vajon miért tétlezi fel a szolgáltató vállalat, hogy én jogtalanul kérem pénzem visszafizetését?”

A Retek utca 11/A számú ház lakói minden bizonynal elátkozzák lassacskán a lift feltalálóját. Teheték ezt már csak azért is, mert semmi hasznuk nincs e mozgó „járműből”, hiszen hetekig nézik sóvárogva a lift ajtaján kifüggesztett táblát: „Nem működik.” Valószínűleg, azok, akiknek kötelessége lenne a személyfelvo-

Sorokban

S. S.-né levelét, amelyben kéri, hogy segítsék őt beoldozói munkalehetőséghez, továbbítottuk a munkahely-teremtő irodához.
A Tavasz utca 2/B lakói arról panaszkodnak, hogy fiatalok gépkocsikkal, motorokkal „randalíroznak” az

nó hibátlanságáról gondoskodni, még nemigen jártak gyerekek a karjukon öt-hat, uram bocsá! 10 emeletet.

Nem kellett jövőbe látó csodájónak lenni ahhoz, hogy előre gondoljuk, probléma lesz a régi híd „ölüjtása miatt a közlekedéssel. Szinte nincs nap — jöllehet csak e hó 13-án zárták le a régi „átkelőt” Újszegedre —, hogy ne kapjunk ezzel kapcsolatban levelet olvasóinktól. Horváth Károlyné és Csányi Józsefné, akik a József Attila sugárúton laknak, a következőket írták: „A Marx térről eddig a 17-es autóbusszal utaztunk, most a 62-essel tudunk eljutni. Ez a járat azonban nagyon ritkán jár. Azt gondoltuk, a Volán legalább reggel és délután sűrített járatokkal segíti az utazóközönséget a hídezáras négy hónapja alatt. Sajnos, nem így történt, s ráadásul kisbuszok járnak ezen a vonalon.” Annak tudatában kérjük az illetékeseket a közlekedési helyzet jobbítására, hogy ismerjük a híd indokolt lezárásával kapcsolatos nem kevés gondjukat. Az elmúlt két hét gyakorlati tapasztalatait kellene megvizsgálni, s esetleg változtatni az előre nem látott problémákon.

Sorokban

utcsában, egyrészt veszélyeztetve a járókelők biztonságát, másrészt zavarva az itt lakók nyugalmát.
Kun Szabó Istvánné kistéleki levélírónk kérésének eleget téve közöljük a „Fortuna” társaság társaság címét: Szeged, Kölcsey utca 4.

Válaszol az illetékes

megbántásnak, ami munkatársamat — jogtalanul, érdemtelenség — érte, aki vállalkozik arra, hogy 8 óráig mindennap friss kenyert, péksüteményt, kalácsot vásárol, és beszállt az iskolába. A poharas tejtermékeket naponta a tejipari vállalatától rendel. A tizórai önköltségi áron árusítjuk, haszon belőle nincs. A tejipartól kapott jutalékot — mivel a pénzbeszedést a tanuló végzik — arányosan megosztja az úttörőcsapat. Az uszonátatást két szünetben munkatársam felügyeli. Iskolánkban a tejjel való teher nem haszonszerzésre irányul, csupán a gyermekek étkeztetése érdekében történik, amelyet 70—90 százalékban igénybe is vesznek.”

December 30-i számunkban Környezetvédelem — önvédelem címmel közöltünk levelet, amelyben a textillipari szakközépiskola kéményének levegőtisztázásáról írtunk. Vöneri Gyula, az iskola igazgatója válaszolt a panaszra. „Elvégezték a kéményen kibocsátott égéstermékek műszeres vizsgálatát. A vizsgálatról most megkapott jegyzőkönyv szerint a hőközpont (kazánház) 17 méter magas kéményén kibocsátott égéstermék kormot egyáltalában nem tartalmaz, szénmonoxid-tartalma 0,01 százalék, széndioxid-tartalma 8,5-től 10,5 között van. Ezek a mérési eredmények megegyeznek a fűtőberendezések évenkénti ellenőrzései során mért értékekkel, tökéletesen kielégítik az AEF által előírt követelményeket. Tájékoztunk arról is, hogy e mérési eredmények nem rosszabbak a város bármely — lakótelepek között elhelyezett — hőközpontjának eredményeinél. Mindezek ismeretében teljes felelősséggel állítjuk, hogy a levélről panaszra minden alapot nélkülöz. A panasz esetleg onnan eredhet, hogy igen alacsony külső hőmérséklet esetén a kb. 170 Celsius-fok hőmérsékletű kilépő égéstermék hatására a levegőből vízpára csapódik ki, amely a kéménytető környékén fehér színű ködöt képez, amelyet a levélírója füstnek vélt.”
Összeállította: Kalcscsai Katalin